

FOKUS-kontakten informerer

Rapport fra FOKUS-kontakt Gerd Louise Molvig

“BOYS, MEN AND THE WORK FOR GENDER EQUALITY” Temakonferanse på Litteraturhuset 17.01.17

MENN ER LØSNINGEN, IKKE PROBLEMET, sa statsråd Solveig Horne, da hun åpnet konferansen. Gutter og menn har en sentral rolle i alt likestillingsarbeid.

Temaet ble belyst av ovennevnte foredragsholdere; øverst til venstre statsråd Solveig Horne, direktør Jon Lomøy i Norad, professor Harriet Bjerrum Nilsen, Universitetet i Oslo, Jens van Tricht, eMANcipator, Nederland, Kirsti Bergstø, stortingspolitiker fra SV, gen.sekr. Grete Herlofsen i Norske Kvinners Sanitetsforening, dir. Are Saastad i REFORM (Krisesenter for menn), dir./psykologspesialist Marius Råkil i ATV (Alternative to Violence) og Hilde Røren fra Plan Norge.

Gro Lindstad, daglig leder i FOKUS, var en dyktig møteleder. Hennes profesjonalitet skulle vise seg viktig da man kom til den åpne diskusjonen i plenum mot slutten av konferansen.

Bakgrunn for konferansen

Formelt sett er likestillingsarbeidet kommet langt mange steder i verden. Like fullt er målet om like muligheter, lik lønn ikke en gang realisert i Norge. Vi har mange rapporter, konklusjoner, anbefalinger, resolusjoner og lovverk, men det er langt fra ord til handling, selv i Norden, hvor vi har flere nettverk og dyktige organisasjoner som samarbeider. Mange manns-organisasjoner har globalt tatt initiativ, som for eksempel i: Brasil, Sør Afrika, Australia, India, Bangladesh, Rwanda, Kongo, samt The Global White Ribbon Campaign og UN Women's HeforShe Campaign.

Til tross for alle disse initiativ står arbeidet på stedet hvil, eller det går tilbake. Vold mot kvinner er ikke lenger straffbart i Russland. Mange menn deltar ikke i omsorgsarbeid eller annet ubetalt arbeid. Samtidig er det viktig å minne om at ikke alle menn tilhører en elite, har makt, ettertraktede styreverv eller mye penger. Mange av disse mennene har de samme ønsker som kvinner. Vi må heller ikke glemme at mange land har udemokratiske ledere, tradisjoner, kultur og religion som fremhever patriarkatet som det eneste riktige, og vil derfor motsette seg likestilling i sitt nærmiljø.

Internasjonalt samarbeid for likestilling mellom kvinner og menn har i lang tid tatt til orde for å inkludere gutter og menn i arbeidet. Flere rapporter fra FN som beskriver status for kjønnslikestilling og kvinners rettigheter, understreker dette sterkt. I Norge har det lenge vært et aktuelt tema, uten at man har lyktes med å skape gode tiltak hvor begge kjønn kan samhandle for felles mål. I Regjeringens handlingsplan for likestilling og kvinners rettigheter i utviklingspolitikken, slås det fast at gutter og menn er endringsagenter. Likestilling er også et gode for dem, men synet på hvordan dette skal omsettes i virkeligheten, er svært forskjellig. Ja, det er ikke bare forskjellig, men endringer motarbeides bevisst mange steder. (ble også henvist til Trump)

I dagens konferanse ønsket FOKUS å sette søkelyset på hvordan samarbeidet kvinner/menn kan innrettes bedre.

Foredragsholderne hadde ulik vinkling på sine innlegg, men essensen kan oppsummeres slik:

- Vi trenger flere nasjonale program for å rekruttere menn til helse- og omsorgsykker (barnehager). Kun 10% menn er i slike yrker i Norge i dag.
- Likestilling er ikke idealisme, det dreier seg om mennesker av kjøtt og blod. Likestilling er den beste løsningen for begge kjønn, og menn er like forskjellige som kvinner. I Nederland får menn kun to dager permisjon ifm fødsel, men den skal økes til fem dager nå. Dette var han ikke særlig stolt av. Han snakket også om forskjellen på NON-rasist og ANTI-rasist. Man kan godt være imot noe, og forbli passiv. Å ikke gjøre noe, er ikke nok. Vi trenger handling. Gjør noe! (van Tricht, Nederland)
- Vi må engasjere menn, finne andre ord som appellerer mer. Ordet feminisme vekker aggresjon hos noen menn.

- Må ikke sitte fast i kvinnekamp mot menn. Patriarkatet/maskulinitet må «brytes ned» på en positiv måte. Du er ikke svak selv om du viser følelser. Menn må utvikle alle sine kvaliteter, komme ut av tradisjonelle og skadelige mønstre.
- Å endre normer, verdier, tradisjonelle roller tar laaaang tid, og er neppe vunnet for evig! (Lomøy, brukte seg selv som eksempel)
- Å slå oppfattes i noen kulturer som mandig og maskulint. Mange kvinner forventer å bli slått, kjenner ikke sine rettigheter.
- Kjønnrollene har endret seg i Norge. Kjønnforskeren har fulgt mange elever i norske skoler, og mener det er gjort en av-kjønnning blant barn og at vi fikk en mer relasjonell «gutterolle» på 1980-tallet. Til tross for dette fortsetter mange lærere å tenke tradisjonelt på kjønn når det gjelder elevplassering i klasserommet og inndeling i grupper. (Bjerrum Nilsen)
- Norge må enda tydeligere være rollemodell for andre land, sa stortingsrepresentanten, og minnet om at Norge utnevner flere kvinnelige ambassadører nå enn tidligere.
- Utdannelse for jenter/kvinner i hele verden står sentralt i arbeidet. Alle må få muligheter til å bruke sine ressurser. Malalas kamp ble nevnt som eksempel.
- Vi blander individ-, gruppe- og strukturelt nivå i våre diskusjoner. Må være mer presis. Dette er viktig, ikke minst når det gjelder vold i nære relasjoner. Ditt eget liv, personlige historie spiller inn psykologisk sett. Selv med full likestilling vil ikke vold forsvinne, av strukturelle grunner. Da skulle volden allerede vært borte fra et så likestilt land som Norge, isteden synes den å øke. Det gis eksempel fra barnehagen hvor han har egen datter: de ansatte tåler langt mer bråk av gutter enn jenter. Da han snakket med de ansatte, hadde de ikke reflektert over sin forskjellsbehandling av kjønnene. (Råkil fra ATV)
- Vi må gi større anerkjennelse til gutter og menn som engasjerer seg i likestillingsarbeid
- Vi må tydelige fremheve godene ved likestilling. Menn trenger likestilling, og likestilling trenger menn.
- Vi må fremme kvinners representasjon i økonomiske og politiske beslutninger.
- Både kvinne- og manns-organisasjoner må samarbeide mer. Hvordan få dette til? Som eksempel ble Rød Knapp kampanjen mot vold nevnt. Her står det åtte organisasjoner bak.
- Vi snakker dypest sett om rettigheter og plikter, som er ujevnt fordelt mellom kjønnene. Det handler om menneskerettigheter. En fugl må ha to vinger, ellers kan den ikke fly.
- Hvordan omsette fra politikk til endring?
- Ikke bland kjønn og likestilling
- Læreplaner i skolen må endres, likestilling har dårlige kår i dagens skole
- Menn må inviteres direkte, på egne premisser, tenk på hvilke ord man bruker. (Ord er makt)
- Menn vil ikke bli «snakket ned». (Innlegg fra salen)
- Vi hadde ikke problemer før feminismen kom. (Innlegg fra salen)
- Menn er jegere, vi er villig til å ta risiko. Som kvinner er dere født til omsorgsarbeid. (Innlegg fra salen)

Det ble rimelig hett etter noen innspill fra «sinte» menn i salen, men Gro Lindstad avsluttet konferansen med et løfte om å unngå stillingskrig. Hun var enig med statsråden: *It's time to join our forces for gender equality*. Allerede i mars arrangeres den årlige kvinnekommisjon i New York, og hun lovet å ta med innspill og ny kunnskap dit.